

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย โดยผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษานวัตกรรมการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9

5.1.2 เพื่อแสวงหาข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหานวัตกรรมการบริหารหลักสูตรของโรงเรียน
เทศบาลในเขตการศึกษา 9

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 กลุ่มประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วย
ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ในโรงเรียน
ทั้ง 6 กลุ่ม ตามโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จากโรงเรียน
เทศบาลในเขตการศึกษา 9 ทั้งหมด จำนวน 34 โรงเรียน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง
กลุ่มประชากรได้แก่

5.2.1.1 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และ
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ประชากรในกลุ่มมีจำนวนทั้งสิ้น 68 คน

5.2.1.2 กลุ่มหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย หัวหน้ากลุ่มทักษะ
คณิตศาสตร์ หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย หัวหน้า
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และ หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ ประชากรในกลุ่มมีจำนวน
ทั้งสิ้น 204 คน

รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 272 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ฉบับ แบ่งเป็น

3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของประชากร ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ อาชีพ การ ศึกษาศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และเทศบาลสังกัด ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่ครอบคลุมงานด้านต่างๆ 10 ด้าน อันได้แก่ การใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร การจัดการเรียน การ จัดครูเข้าสอน การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสอนซ่อมเสริม การจัดทำและการใช้ สื่อการสอน การจัดห้องสมุดโรงเรียน การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผล การเรียน และ การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีประเด็นคำถามจำนวน 90 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรในด้านต่างๆ จากประเด็นปัญหาในตอนที่ 2 ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยในแต่ละด้านสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดไปให้กลุ่มประชากรตอบและเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเองทั้งหมด จำนวนแบบสอบถามที่ใช้จริงมีจำนวนทั้งสิ้น 272 ฉบับ โดยได้รับคืนและเป็นฉบับที่ตอบสมบูรณ์ มีจำนวน 263 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.70 ของแบบสอบถามที่ใช้ทั้งหมด

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของประชากร วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารหลักสูตรในด้านต่างๆ โดยแยกวิเคราะห์เป็นรายด้านทั้ง 10 ด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรแต่ละด้านจากปัญหาทั้ง 10 ด้านในตอนที่ 2 โดยการหาค่าความถี่และร้อยละของการตอบแต่ละข้อ

5.5 สรุปผลการวิจัย

5.5.1 สถานภาพของประชากร จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ส่วนใหญ่แล้วมีสถานภาพดังนี้

5.5.1.1 เป็นเพศหญิงมากกว่าชาย โดยเป็นหญิงร้อยละ 55.13 เป็นชายร้อยละ 44.87

5.5.1.2 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 57.03)

5.5.1.3 มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 36.88)

5.5.1.4 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี มากที่สุด (ร้อยละ 82.13)

5.5.1.5 อยู่ในสังกัดเทศบาลเมืองขอนแก่น มากที่สุด (ร้อยละ 32.70)

5.5.2 ปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

ปัญหาการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9 โดยส่วนรวมแล้ว ประชากรมีความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ มีความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรรอบไวกง 10 ด้าน ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้ง 10 ด้าน

เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน จากความคิดเห็นของ ประชากรทั้งสองกลุ่ม เป็นดังนี้

5.5.2.1 ปัญหาด้านการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดย ประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ ขาดการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรจากทางเทศบาลอย่างต่อเนื่อง

5.5.2.2 ปัญหาด้านการจัดตารางสอน เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ หลักสูตรกำหนดจำนวนคาบเวลาสอนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ไว้น้อยเกินไป

5.5.2.3 ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน โดย ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า โรงเรียน

ขาดครูสำหรับสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ส่วนหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ มีความเห็นว่า ครูสอนแต่ละคนได้รับชั่วโมงสอนมากเกินไป

5.5.2.4 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่มากที่สุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยประเด็นปัญหาที่มากที่สุดของทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนไม่หองเรียนภาคปฏิบัติในบางกลุ่มประสบการณ์

5.5.2.5 ปัญหาด้านการจัดสอนซ่อมเสริม เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่มากที่สุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยประเด็นปัญหาที่มากที่สุดของทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ นักเรียนที่เรียนอ่อนขาดแรงจูงใจจะเรียนซ่อม

5.5.2.6 ปัญหาด้านการจัดหาและการใช้สื่อการสอน เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่มากที่สุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า ครูสอนมีการะในการสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาว่างมาจัดทำและเตรียมสื่อการสอน ส่วนหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์มีความเห็นว่า โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุมาผลิตสื่อการสอน

5.5.2.7 ปัญหาด้านการจัดห้องสมุดโรงเรียน เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาที่มากที่สุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยประเด็นปัญหาที่มากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือและเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด

5.5.2.8 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่มากที่สุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า ประเด็นปัญหาที่มากที่สุดในด้าน ได้แก่ ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางเทศบาลกำหนดให้ทางโรงเรียนต้องจัดขึ้นมีมากเกินไป

5.5.2.9 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่มากที่สุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า ประเด็นปัญหาที่มากที่สุดในด้าน ได้แก่ นโยบายลดอัตราการตกชั้นจากส่วนกลาง เน้นด้านปริมาณและตัวเลขของจำนวนนักเรียนที่สอบเลื่อนชั้นได้มากเกินไป

5.5.2.10 ปัญหาด้านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน เมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่มากที่สุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่า โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจะให้คำปรึกษาหรือนิเทศการสอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ส่วนหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์มีความเห็นว่า ผ่านนิเทศการศึกษาของ

เทศบาลขาดการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5.5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหการบริหารหลักสูตรด้านต่างๆจากหน้าทั้ง 10 ด้าน ในแต่ละด้านมีข้อเสนอแนะมาตรการย่อยของการตอบสนอง ได้แก่

5.5.3.1 ด้านการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ได้แก่ ฝ่ายนิเทศการศึกษาของเทศบาลควรทำการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5.5.3.2 ด้านการจัดตารางสอน ได้แก่ เพิ่มจำนวนคาบเวลาสอนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์

5.5.3.3. ด้านการจัดครูเข้าสอน ได้แก่ จัดอบรมครูให้มีความรู้และทักษะในการสอนเฉพาะด้านเพิ่มเติมอยู่เสมอ

5.5.3.4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ จัดหาห้องหรือสถานที่สำหรับการสอนกลุ่มประสบการณ์ภาคปฏิบัติให้เพียงพอ

5.5.3.5 ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม ได้แก่ กำหนดมาตรการให้ครูสอนต้องทำการสอนซ่อมเสริมอย่างสม่ำเสมอ

5.5.3.6 ด้านการจัดทำและ การใช้สื่อการสอน ได้แก่ จัดสรรงบประมาณไว้สำหรับการผลิตและจัดหาสื่อการสอนให้เพียงพอ

5.5.3.7 ด้านการจัดห้องสมุดโรงเรียน ได้แก่ จัดสรรงบประมาณไว้เพื่อการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนให้มากขึ้น

5.5.3.8 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ลดจำนวนกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางเทศบาลกำหนดให้ทางโรงเรียนต้องจัดขึ้นให้เหลือน้อยลง

5.5.3.9 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ จัดประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงแก้ไขระเบียบ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้อยู่ในปัจจุบันให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติจริงให้มากขึ้น

5.5.3.10 ด้านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ได้แก่ ฝ่ายนิเทศการศึกษาของเทศบาลควรออกทำการนิเทศตามโรงเรียนต่างๆให้มากขึ้น

5.6 อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ มีประเด็นปัญหาสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร จากผลการวิจัย พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจาก ประเด็นปัญหาที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีความเห็นว่าประเด็นปัญหาในด้านนี้ ได้แก่ ขาดการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรจากทางเทศบาลอย่างต่อเนื่อง และขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในด้านนี้ ประชากรมีความเห็นว่า ฝ่ายนิเทศการศึกษาของเทศบาลควรออกติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่ง ที่กลุ่มประชากรมีความเห็นตรงกัน กล่าวคือ เทศบาลแต่ละแห่งมีจำนวนบุคลากรจะมาทำหน้าที่ในด้านนี้ไม่เพียงพอ ซึ่งบุคลากรดังกล่าวนี้ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ของเทศบาลแต่ละแห่งนั่นเอง และเนื่องจากเทศบาลหลายแห่งมีจำนวนศึกษานิเทศก์เพียงคนเดียว เช่น เทศบาลตำบลเมืองพล เทศบาลเมืองสกลนคร เทศบาลเมืองเลย เป็นต้น และศึกษานิเทศก์มีเพียงคนเดียวนี้ ยังต้องรับภาระในงานด้านอื่นอีกมาก จึงมีผลทำให้ไม่มีเวลาที่จะมาทำการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรของโรงเรียนได้ดังกล่าวดังนั้นเทศบาลแต่ละแห่งในเขตการศึกษา 9 จำเป็นจะต้องพิจารณาผลการของศึกษานิเทศก์จากงานอื่นๆ หนีออกเหนือจากหน้าที่ของศึกษานิเทศก์โดยตรง เพื่อให้มีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์โดยตรง และเทศบาลที่มีจำนวนศึกษานิเทศก์เพียงคนเดียวนั้นควรจะต้องพิจารณาแต่งตั้งเพิ่มเติม โดยอาจจะคัดเลือกจากครูสอนในโรงเรียนที่มีความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ศึกษานิเทศก์ได้เช่นเดียวกัน หรืออาจจะใช้ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งในเรื่องนี้ วิชัย (2524) และ สังข์ (2530) ได้ให้แนวคิดตรงกัน ไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในอันที่จะทำให้หลักสูตรบังเกิดผลตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นเมื่อจำนวนศึกษานิเทศก์ ของเทศบาลมีจำนวนไม่เพียงพอ ผู้ที่จะมาทำหน้าที่ในด้านนี้จึงควรจะเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูสอนของแต่ละโรงเรียนนั่นเอง

2. ปัญหาด้านการจัดตารางสอน จากผลการวิจัย พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อ พิจารณาจากประเด็นปัญหาที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่

แตกต่างกัน โดยมีความเห็นว่าปัญหาในด้านนี้ คือ หลักสูตรกำหนดจำนวนคาบเวลาสอนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ไว้น้อยเกินไป และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในด้านนี้ กลุ่มประชากรมีความเห็นสอดคล้องกับประเด็นปัญหา โดยมีความเห็นว่า ควรเพิ่มจำนวนคาบเวลาสอนกลุ่มทักษะศาสตร์

จากประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าว ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร (2519) จากการทดลองใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า อัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรมีเวลาเรียนน้อย โดยเฉพาะกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นผลให้นักเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9 มีคะแนนความสามารถทางด้านการเรียนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์ จะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9 ของกลุ่มศึกษานิเทศก์เทศบาล ในปี พ.ศ. 2530 ดังนั้นเทศบาลจึงควรพิจารณาเพิ่มอัตราส่วนคาบเวลาเรียนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์จากหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยอาจจะพิจารณาลดอัตราส่วนคาบเวลาเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ลงและเพิ่มอัตราส่วนของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์แทน และหมั่นส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดโครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตรประถมศึกษา จึงต้องตระหนักในเรื่องนี้ โดยเฉพาะนักเรียนประถมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยิ่งจำเป็นจะต้องพิจารณาเพิ่มอัตราส่วนคาบเวลาเรียนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ให้มากขึ้น เพื่อจะได้ช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้อีกทางหนึ่ง

3. ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจาก ประเด็นปัญหาหมคาเจลยสูงสุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า ปัญหาสำคัญในด้านนี้ คือ โรงเรียนขาดครูสำหรับสอนกลุ่มสาระพิเศษ ส่วนหัวหน้ากลุ่มสาระพิเศษมีความเห็นว่า ครูผู้สอนแต่ละคนได้รับชั่วโมงสอนมากเกินไป

จากความเห็นที่แตกต่างกันในประเด็นปัญหานี้ เป็นผลมาจากกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระพิเศษ รับผิดชอบงานในด้านนี้แตกต่างกัน แต่ละกลุ่มก็จะยึดบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นหลักในการพิจารณาประเด็นปัญหา โดยผู้บริหารจะมีหน้าที่ในการจัดครูเข้าสอนให้ครอบคลุมตามโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร โดยกลุ่มสาระพิเศษโรงเรียนเทศบาลจะเลือกเอาภาษาอังกฤษมาทำการสอนเหมือนกันหมด จึงทำให้เกิดปัญหาจากครูผู้สอนส่วนมากจะมีความกดดันในการสอนภาษาอังกฤษ ส่วนประเด็นปัญหาดังกล่าวตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระพิเศษจะพิจารณาจากหน้าที่ของตนเองในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบการสอนโดยตรง

ถึงแม้ว่าโรงเรียนเทศบาลจะใช้หลักสูตรประถมศึกษาฉบับเดียวกันกับโรงเรียนในสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการก็ตาม แต่อัตราส่วนของนักเรียนต่อหนึ่งห้องเรียนนั้นโรงเรียนเทศบาล
กำหนดไว้ไม่เกิน 40 คน ในขณะที่โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ไม่เกิน 25
คนต่อหนึ่งห้องเรียน และจากการทํานักงานการศึกษาท้องถิ่น ได้กำหนดให้ครูคนหนึ่งมีจำนวน
ชั่วโมงสอนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง และนอกจากงานสอนประจำครูต้องรับผิดชอบคํง
กล่าวแล้วโรงเรียนยังได้มอบหมายงานด้านอื่นๆให้ครูปฏิบัติอีกด้วย เช่น งานโครงการอาหาร
กลางวัน งานสหกรณ์ของโรงเรียน งานสุขภาพอนามัยของนักเรียน งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร
เวรประจำวัน งานธุรการการเงิน งานกีฬาเทศบาล งานต้อนรับ งานหารรายได้ประจำปี ฯลฯ
ตลอดจนงานพิเศษอื่นๆภายในภายนอกโรงเรียนทางเทศบาลกำหนดให้ครูต้องปฏิบัติ
เช่นเดียวกับพนักงานเทศบาลอื่นๆที่ไม่ใช่พนักงานครูเทศบาล จึงทำให้ครูเหล่านั้นมีความรู้สึกว่า
ตนเองได้รับชั่วโมงสอนมากเกินไปดังกล่าวยังเป็นประเด็นปัญหาสำคัญในคําน

ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในคําน ประชากรมีความเห็นว่า ควรจัด
อบรมครูสอนใหม่ควมรู้และทักษะในการสอนเฉพาะด้านเพิ่มเติมอยู่เสมอ ซึ่งจะสอดคล้องกับ
ประเด็นปัญหาตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และโดยทั่วไปแล้ว เทศบาลแต่ละแห่งจะมี
งบประมาณสำหรับการอบรมหรือพัฒนาคุณภาพการสอนของพนักงานครูในจำนวนที่จำกัดมาก บาง
เทศบาลจะไม่มงบประมาณในคํานเลย โดยเฉพาะเทศบาลขนาดเล็ก จึงทำให้ครูเหล่านั้นรู้สึกว่า
ตนขาดควมรู้และทักษะการสอนเฉพาะด้าน โดยเฉพาะการสอนกลุ่มประสัการณพิเศษ ดังนั้น
ผู้บริหารการศึกษาทกระดับของเทศบาล จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาในคํานให้
มากขึ้นกว่าเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ใน
ระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่ผกาศเลยส่งสัคแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมี
ความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีความเห็นว่าปัญหาสำคัญ คือ โรงเรียนไม่มีห้องเรียนภาคปฏิบัติ
ในบางกลุ่มประสัการณ และ ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในคําน กลุ่มประชากร
มีความเห็นสอดคล้องกับประเด็นปัญหา โดยเห็นว่า ควรจัดหาห้องหรือสัการณสำหรับการสอน
กลุ่มประสัการณภาคปฏิบัติให้เพียงพอ

ตามประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวนี้ อาจจะเนื่องมาจาก การพิจารณา
จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบต่างๆในโรงเรียนเทศบาลนั้น
เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหารเทศบาลโดยสภาเทศบาลแต่ละแห่ง เป็นผู้อนุมัติงบประมาณ

และดำเนินการ และเนื่องจากคณะผู้บริหารเทศบาลเป็นข้าราชการการเมืองอยู่ในตำแหน่งตามวาระ ภาควิชาการคณะได้ให้ความสำคัญต่องานด้านการศึกษามากกว่างานด้านอื่นๆ จึงงบประมาณสำหรับการก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆจะได้มาก แต่ภาควิชาการผู้บริหารเทศบาลคณะได้ให้ความสำคัญต่องานการจัดการศึกษาน้อย จึงงบประมาณในด้านนี้จะได้รายน้อยตามไปด้วย ซึ่งในสภาพที่เป็นจริงโดยทั่วไปแล้วเทศบาลจะให้ความสำคัญต่องานด้านอื่นมากกว่างานด้านการจัดการศึกษา เช่น งานด้านโยธา เป็นต้น และที่สำคัญอย่างหนึ่งเทศบาลที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่มีรายได้น้อย จึงงบประมาณจึงมีจำกัด จึงมีผลทำให้โรงเรียนเทศบาลขาดห้องเรียนหรืออาคารสำหรับการสอนภาคปฏิบัติโดยเฉพาะการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

5. ปัญหาด้านการจัดสอนซ่อมเสริม จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาตามค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า ปัญหาสำคัญในคานัน คือ นักเรียนที่เรียนอ่อนขาดแรงจูงใจต่อการเรียนซ่อม และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ประชากรเห็นว่าควรกำหนดมาตรการให้ครูสอนต้องทำการสอนซ่อมเสริมอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นปัญหานี้ สาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่นักเรียนไม่ยอมเรียนซ่อมเสริมเนื่องมาจากการจัดเวลาสอนซ่อมเสริมของโรงเรียนเทศบาลส่วนมากแล้วจะใช้เวลาหลังเลิกเรียน ของแต่ละวัน ซึ่งในขณะที่เดียวกันนักเรียนจะเหนื่อยจากการเรียนตามเวลาปกติแล้ว จึงมีความกระวนกระวายอยากกลับบ้านมากกว่าที่จะมาสนใจต่อการเรียนซ่อมเสริมอีก โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อน ส่วนมากจะมีฐานะทางบ้านยากจน นักเรียนที่ใดพอจะช่วยงานผู้ปกครองได้จึงต้องรีบกลับบ้านไปช่วยงานผู้ปกครอง มากกว่าที่จะมาสนใจต่อการเรียนซ่อมตามประเด็นปัญหาดังกล่าว และครูสอนเองในปัจจุบันก็ยังขาดความสนใจต่อนักเรียนที่เรียนอ่อน ดังนั้นหากผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มหัวหน้ากลุ่มประสานการพบปะเป็นครูสอนโดยตรง จะต้องเอาใจใส่ต่อปัญหาในด้านนี้เป็นพิเศษโดยเฉพาะนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวยากจนทางโรงเรียนควรจะช่วยเหลือทางด้านอาชีพแก่นักเรียน โดยอาจจะจัดหลักสูตรวิชาชีพให้แก่นักเรียนกลุ่มนี้ในโรงเรียนเพื่อให้แก่นักเรียนได้มีรายได้ระหว่างการเรียนรู้จะเป็นการลดปัญหาได้อีกทางหนึ่ง

6. ปัญหาด้านการจัดทำและ การใช้สื่อการสอน จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาตามค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ปัญหาสำคัญในคานัน คือ ครูสอนมีภาระ

ในการสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลามาจัดทำและเตรียมสื่อการสอน ส่วนหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์เห็นว่า โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุผลิตสื่อการสอน

จากความเห็นแตกต่างกันของกลุ่มประชากรตอบปัญหาในด้านนั้น ตามประเด็นปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนจะมองในแง่ของการปฏิบัติหน้าที่ของครูสอน ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ครูสอนจะได้รับชั่วโมงสอนเฉลี่ยแล้วไม่ต่ำกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ประกอบกับจำนวนนักเรียนในหนึ่งห้องเรียนทางเทศบาลกำหนดไว้ไม่เกิน 40 คนน จึงดูเหมือนว่าครูสอนต้องรับภาระการสอนมากเกินไปนั่นเอง ส่วนประเด็นปัญหาในด้านของหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ คือ โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุผลิตสื่อการสอน ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวตามความเห็นของหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ จะสอดคล้องกับรายงานการติดตามผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2522 และ 2523 ที่พบปัญหาว่า ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อ เนื่องจากโรงเรียนมีงบประมาณน้อย ปัญหาดังกล่าวนี้วิจัยเห็นว่าส่วนหนึ่งมีผลกระทบมาจากการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการศึกษาของเทศบาลซึ่งโดยทั่วไปแล้ว เทศบาลยังให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังได้อธิบายไว้แล้ว ถึงแม้จะมีงบประมาณประเภทหนึ่งให้โรงเรียนได้รับเป็นประจำทุกปี คือ งบประมาณประเภทค่าวัสดุรายหัว โดยคำนวณจากยอดจำนวนนักเรียนในโรงเรียนเป็นเกณฑ์ แต่งบประมาณประเภทนี้ทางโรงเรียนจะได้รับในรูปวัสดุอุปกรณ์ซึ่งทางฝ่ายพัสดุของเทศบาลเป็นฝ่ายจัดซื้อให้ ในบางครั้งจึงไม่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน ในเรื่องดังกล่าวนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัฒนา (2524) และ ปัทมา (2524) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ร้อยละลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ขาดแคลนงบประมาณ ขาดสื่อการสอน ขาดการติดตามงานและการนิเทศการศึกษา ครูไม่เพียงพอและไม่เข้าใจหลักสูตรและการสอน ฯลฯ และจากการติดตามผลการใช้หลักสูตรของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (2522) และ วิไล (2522) มีปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนคือ ครูส่วนใหญ่ไม่มีความชำนาญและขาดงบประมาณในด้านนี้

ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในด้านกลุ่มประชากรเห็นว่า ควรจัดสรรงบประมาณไว้สำหรับการผลิตและจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ ซึ่งจะสอดคล้องกับประเด็นปัญหาดังกล่าวตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์และงานวิจัยของผู้อื่นๆ ซึ่งส่วนมากแล้วจะมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณเช่นเดียวกัน

7. ปัญหาด้านการจัดห้องสมุดโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า ปัญหาสำคัญในค่านั้น คือ โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ และเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในค่านั้น ประชากรมีความเห็นสอดคล้องกับประเด็นปัญหา โดยมีความเห็นว่า ควรจะจัดสรรงบประมาณ สำหรับการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนให้มากขึ้น

จากความเห็นของประชากรต่อปัญหาในค่านั้น จะสอดคล้องกับปัญหาจากงานวิจัยของ ชลอ (2530) พบว่า ปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านห้องสมุดโรงเรียน โดยงบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดหาหนังสือสำหรับค้นคว้าของครูและนักเรียน นอกจากนี้ นิคม (2521) ยังพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษาขาดงบประมาณซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด เช่นเดียวกัน ซึ่งประเด็นปัญหาในส่วนของการเรียนเทศบาลนั้น จะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาของเทศบาลตั้งได้อภิปรายไว้ข้างต้นแล้ว

8. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจาก ประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้วประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า ปัญหาสำคัญในค่านั้น คือ ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางเทศบาลกำหนดให้ทางโรงเรียนต้องจัดขึ้นมีมากเกินไป และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในค่านั้น ประชากรมีความเห็นสอดคล้องกับประเด็นปัญหา โดยมีความเห็นว่า ควรจะลดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางเทศบาลกำหนดให้โรงเรียนให้เหลือน้อยลง ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พหุศักราช 2521 มีถึง 10 ประเภท ที่กำหนดให้โรงเรียนดำเนินการ ซึ่งบางประเภทจะซ้ำซ้อนกับกิจกรรมที่ทางเทศบาลแต่ละแห่งกำหนดให้โรงเรียนต้องปฏิบัติ และในทางปฏิบัติโดยทั่วไปแล้ว เทศบาลจะใช้โรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักต้องเข้าร่วมในกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่นร่วมกับชุมชน ดังนั้นโรงเรียนเทศบาลจึงมีกิจกรรมต่างๆที่ต้องดำเนินการเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ผู้บริหารการศึกษาของเทศบาลควรที่จะพิจารณาลดจำนวนกิจกรรมของทางโรงเรียนลงบ้าง โดยเฉพาะกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของนักเรียนมากนัก

9. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจาก ประเด็นปัญหาหาค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่ม

ความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีความเห็นว่าปัญหาสำคัญในด้านนี้ คือ นโยบายลดอัตราการตก
 ข้างจากส่วนกลาง เน้นด้านปริมาณและตัวเลขของจำนวนนักเรียนที่สอบเลื่อนชั้นได้มากขึ้นไป
 และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในด้านนี้ กลุ่มประชากรมความเห็นสอดคล้องกับ
 ประเด็นปัญหา โดยมีความเห็นว่า ควรจะมีการประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงแก้ไขระเบียบวิธีการ
 วัดและประเมินผลการเรียนให้ดีขึ้นในปัจจุบันให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติจริง
 ในมากขึ้น

ปัญหาในด้านของโรงเรียนเทศบาลเป็นผลกระทบมาจาก นโยบายลดความสลับเปลี่ยน
 ทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการจะลดอัตราการตกข้างของนักเรียนในระดับประถม
 ศึกษาและนโยบายจัดอันดับคุณภาพทางการศึกษา ของโรงเรียนที่ใช้เกณฑ์จากคะแนนสอบของ
 นักเรียนเป็นตัววัดคุณภาพ ซึ่งโรงเรียนเทศบาลได้รับผลกระทบจากนโยบายดังกล่าวเช่น
 เดียวกัน ซึ่งตามระเบียบการวัดผลการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ใช้เกณฑ์
 การผ่านจุดประสงค์การเรียน 60 % ของจำนวนจุดประสงค์ของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ถึงแม้
 ว่าคะแนนจากผลการสอบในกลุ่มประสบการณ์นั้นจะเป็น 0 ก็ตามนักเรียนก็สามารถจะผ่านขึ้นไป
 เรียนในชั้นต่อไปได้ และตามสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนต่างๆ ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ
 จะมองกันเฉพาะด้านปริมาณของนักเรียนที่สอบเลื่อนชั้นได้เป็นหลัก ไม่คำนึงถึงด้านคุณภาพเท่า
 จริงมากนัก โดยเฉพาะผู้บริหารการศึกษาของเทศบาลจะให้ความสำคัญกับเปอร์เซ็นต์ของ
 จำนวนนักเรียนที่สอบไล่ได้เป็นหลักในการตัดสินว่า โรงเรียนประสบผลสำเร็จในการจัดการ
 ศึกษา ดังนั้นทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาน้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้บริหารการศึกษา
 ระดับกองของเทศบาล เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาโดยส่วนรวม
 ได้รับการพัฒนาคุณภาพอย่างแท้จริง

10. ปัญหาด้านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาย่อยใน
 ระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาที่ถามว่า เผลอสงสัยแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่ม
 มีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ปัญหาสำคัญในด้านนี้ คือ โรงเรียนขาด
 บุคลากรที่มีความสามารถที่จะให้คำปรึกษาหรือให้คำแนะนำในแต่ละกลุ่มประสบการณ์
 ส่วนหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์เห็นว่า ฝ่ายนิเทศการศึกษาของเทศบาลขาดการนิเทศการจัด
 การเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาด้าน
 ด้านนี้ กลุ่มประชากรมความเห็นสอดคล้องกับประเด็นปัญหา โดยมีความเห็นว่า ฝ่ายนิเทศ
 การศึกษาของเทศบาลควรออกทำการนิเทศตามโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

จากความคิดเห็นต่อปัญหาในด้านของประชากร ถึงแม้ว่าจะแตกต่างกันในประเด็น
 ปัญหา แต่ลักษณะของปัญหา จะเป็นปัญหาในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ เป็นปัญหาในด้าน
 บุคลากรที่จะทำหน้าที่บริหารการศึกษาในโรงเรียนนั่นเอง ซึ่งปัญหาด้านนี้จะสอดคล้องกับ
 ผลการศึกษาของ แนน (2522) พบว่า งานด้านการบริหารศึกษานั้น โรงเรียนประถม
 ศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดภาคใต้ โรงเรียนได้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ประเด็นปัญหาด้าน
 สำคัญอย่างหนึ่ง ของโรงเรียนเทศบาลคือ เทศบาลหลายแห่งมีจำนวนศึกษานิเทศก์
 ประจำอยู่เพียงคนเดียวคงได้อภิปรายแล้วข้างต้น จึงมีผลทำให้ขาดการบริหารจัดการเรียน
 การสอนตามโรงเรียนดังกล่าว ถึงแม้ว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่ม
 ประสิทธิภาพในโรงเรียนแต่ละแห่ง มีหน้าที่เทศภายในโรงเรียนของตนเองก็ตาม แต่ใน
 สภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนเทศบาล บุคลากรกลุ่มดังกล่าวยังขาดความรู้ ขาดความมั่นใจ
 ในการนิเทศ เช่นเดียวกับที่ ชลอ (2530) พบว่า ประเด็นปัญหาสำคัญของการนิเทศภายใน
 คือ บุคลากรที่จะทำหน้าที่เทศภายในโรงเรียน ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 นิเทศภายในโรงเรียน และในทำนองเดียวกัน นิสิตปริญญาโทสาขาวิชานิติการศึกษาและ
 พัฒนาหลักสูตร (2526) ได้สรุปประเด็นปัญหาสำคัญของการนิเทศภายในด้านบุคลากรว่า
 ขาดบุคลากรที่จะทำหน้าที่เทศภายในโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนยังขาดความรู้ความ
 เข้าใจในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนเทศบาลอยู่ใน
 ปัจจุบัน และหน่วยงานรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาของเทศบาล โดยเฉพาะสำนักงานการ
 ศึกษาท้องถิ่น ยังไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาด้านนี้เท่าที่ควร .

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 5.7.1.1 โรงเรียนเทศบาลควรมีโครงการหรือแผนการดำเนินงานด้านงบประมาณอย่าง
 ชัดเจนโครงการหรือแผนงานดังกล่าวไม่ควรมุ่งหวังที่จะใช้งบประมาณจากทางเทศบาลหรือ
 งบประมาณแผ่นดินเพียงอย่างเดียว ควรหาแหล่งสนับสนุนจากภายนอก เช่น การให้ชุมชนหรือ
 มูลนิธิมีส่วนร่วมสนับสนุน เป็นต้น
- 5.7.1.2 ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของ
 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลเป็น
 ระยะๆ เพื่อจะได้ทราบปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหามาเพื่อพัฒนาคุณภาพ

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศต่อไป

5.7.1.3 เทศบาลควรมีการวิเคราะห์อัตรากำลังของพนักงานครูเทศบาลแต่ละแห่ง แล้วกระจายอัตรากำลังพนักงานครูเทศบาลไปตามโรงเรียนขนาดเล็กโดยยึดตามเกณฑ์ อัตราครูต่อจำนวนนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการด้วย

5.7.1.4 เทศบาลควรให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลให้มากขึ้น โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณให้ทางโรงเรียนแต่ละแห่งในสังกัดของตนควรจะมีมากขึ้น

5.7.1.5 เพื่อลดภาระงานและภาระด้านงบประมาณของเทศบาล กระทรวงมหาดไทยจึงน่าจะโอนโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลคืนให้กระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดิม และจะได้ไม่ซ้ำซ้อนกันดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

5.7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

5.7.2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในสังกัดของเทศบาลและในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติหาคณภาพของการจัดการศึกษา โดยใช้โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน โดยใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์เอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลในเนวลิคอันจะเป็นแนวทางนำไปสู่การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศโดยส่วนรวมต่อไป

5.7.2.2 ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเทศบาลแต่ละแห่ง ในเขตการศึกษา 9

5.7.2.3 ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเทศบาล และนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนของสำนักงานการศึกษาจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน

5.7.2.4 ทำการศึกษาเหตุผลของอุปสรรคของนักเรียน ที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน

5.7.2.5 ศึกษาวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณให้ทางด้านการจัดการศึกษาและทางด้านอื่นๆของเทศบาลแต่ละแห่ง

5.7.2.6 ศึกษาทัศนคติของผู้บริหารเทศบาล ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ทัศนคติการจัดการศึกษาของเทศบาล